

FOIĂ ENCICLOPEDICĂ LITERARĂ, ... APARE IN FIECARE LUNĂ DE DOUĂ-ORI

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria 12 corone
Pentru România și streinătate 17 franci

PROPRIETAR ȘI REDACTOR:

IOAN BACIU
preot.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de 3 or. ce conțin cam 150 cuvinte 6 cor.; 200 cuvinte 8 cor. și mai sus 10 corone

STROFE.

Inchinat cu ocaziunea aniversariului de 200 de ani dela „Sânta Unire” în 18 Septembrie st. n. a. 1900.

I.

Și cerul era negru, natura plângătoare,
Carpații plini de neguri și sôrele ascuns —
Câmpia 'ntuencată și țera jălitoare
Românii 'n nesciință, de chinuri el pătruns,
Românul, genul Romei — Românul selar ajuns:
O! Sôrte, négra sorte, sibilla ursitoare
Tu mi vedeai poporul italic, greu străpuns
De-a timpului pumnale, amar ucidentore,
Ca cel-ce nici trăiesce, ca cel-ce nici nu more?

II.

Periți voi gânduri negre și-a sufletului chinuri,
Periți dușmani mai negri, ca sufletul din iad: —
Uscăți-ve deci lacrimi și încetați suspinuri:
O! Sântă procedință, me plec, la tine cad! . . .
Torintele, ce curge, se n'aibă nici un rad,
Se trecă căletorul ușor de ceea parte?
Pe munte se nu fie vre-un arbore sau brad
Sub cari se odichnesca drumarul, ce departe
Iși târae piciorul cu gândul la a sa sorte?!

III.

Un pas — și genul Romei era se nu mai fie,
Un ceas — și-al sorții demon spre el gura-și căsea;
O lume, o națiune, ce-a fost mereu tot riuă
Sub negrele ruine părea a-se 'nmormenta.

Atâta ani și secle, se péra-n urma sa?
Atâtea fapte măndre, atâtea măndre nume,
Atâtea brațe aprigi, ce lumea 'nșiora
S'apuna, să se stângă și fapte și renume:
Românii se nu mai fie — se piara de pe lume?

IV.

Iubită țera, mamă, pament udat cu sânge
De fii tei, pe cari la sânu-ți i-ai nutrit, —
Și scumpă națiune, imi riu lacrimi a plânge
Când resumezi în minte rai, cât ai suferit:
Când tu ai fost poporul uitat, nefericit!
De cade înse frunda în timpul tómneci, — iar
In primăvara dulce din muguru 'npupit
Apare mai frumósă, căci nu pôte se péra
Sub scutul procedinței, ce tóte le creara.

V.

De-ai fost tu ca și frunda 'n tomni, — nefericită,
Purtată de cricețuri, purtata 'n tóte parti:
O măndră primăvară, doioasa și dorita
Te-a 'renăscut pe lume . . . Și-a sorții negre cârti,
Se arde 'n foc . . . se arda blastemul crudei sorți! . .
Inchina-te Române, luminei, te inchina, —
Și radului lucinte, lucinte 'n tóte parti,
Geniului teu mare te pleca și te-ucina
Puterei de riață, ce seî se te susțină!

VI.

*Geniul te chemase la Roma ne învinsă,
Lumina te sculase ca se-i urmezi cu dor,
(Ca Magii din rechime la peștera încinsă
De-a îngerilor flacări, de-a ceriului ardor.)
La Roma sempiterna, la tronul-i răpitor.
Se dai mâna cu frații, cu cari ai fost de-o mamă,
Se afli a tale gloriî din timpul trecător,
Și-apoi în ochi cu lacrimi, se-ți dai Române semnă:
Dac' ai uitat pe Roma, pe antica ta mamă?!*

VII.

*Apostolia tei tainici, ei, umbrele sântite
In mână cu toiagul ca Flor și Ciprian
Străbat a Romei strade, cu fețele 'ncăldite; -
Ei strigă: „Sum al Romei; Creștin sum și Roman!”
O! Umbre immortale, voi Clain și Șincăian
Pilastră națiunii, profetii unei ginte,
Tu Șincăian, ce-n o cârpă purtat' ai pe un neam,
Și sunte Inocenție, ca Moise de ferbinte,
Ce-ai reclamat națiunii a sale drepturi sante!*

VIII.

*Poetul se îmbată de-atâta farmec dulce,
Ce a produs Unirea la fii unei firi,
El strigă înc'odata și fruntea lui străluce:
„Uniți-ve cu toții în cuget și sântiri!”
Și D-deu aprobă poetu-n dulci zimbiri!...*

*Amară e viața și fructele, amară
Gustate din arbustul fatali disuniri...
Blastem pe pomu-acela cu fulgere și pară,
Uscas' ar ca smochinul lui Christ de-odiniară!*

IX.

*Trecura ani doue sute, de când sânta Unire
Și-a dat a sale fructe, la cei-ce le-au gustat,
De când un Athanasiu cu clerul în unire
Eși din noaptea negră în care-au orbecat.
Și Blașind, Roma noua, de-atunci în lung și-n lat
Impruscă lumina ca și un far de aur...
Intrăga Românie prin Blașiu s'a deșteptat.
Sciința ne estimata a lumii scump tesaur
Te-a'n coronat cu frunze, o! Blașiu, de laur!*

X.

*Pașese înainte, Române decî cu fala, —
Și uita-ți o minuta trecutul neguros,
Privesce-ți adî gătita o porta triumfală
Și treci prin ea cu ura! puternic și fălos!
Da, treci și jubileză acest timp glorios!
Și roga proredința, mereu se te unéscă,
Sionul te protega, sionul teu frumos: —
Credința ta cea dreapta mereu se te 'ntărescă:
Trăiasca Archiereii și Clerul se trăiască!*

1900 O. A. M. D. G.

S. P. Simonu.

CĂSĂTORIE ȘI SOCIETATE.

(H. I.)

În afaceri de ale inimei și prin urmare și în închierea de căsătorii — dacă și pre acestea le numerăm între acelea — se vede a avea mare rol frumoșeta și cu deosebire e a femeii, care își află expresiunea în consonanța armonică a diferitelor grații mai ales sufletesci pentrucă e bine cunoscut, că nu totdeauna cucerese frumșeta trupescă (tală).

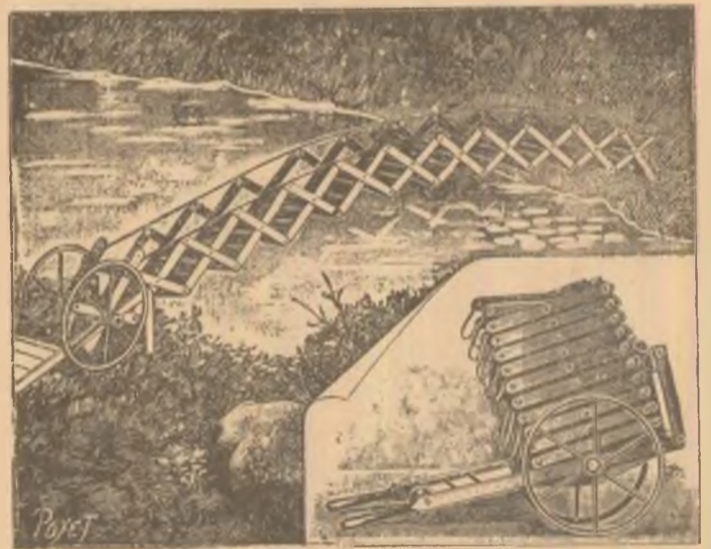
Înt-re acestea frumșeti se numeră și colorea perului cu privire la care gustul omenilor a trecut prin însemnate metamorfoze, și pote spre norocul lui că nici astăzi nu este hotărît că ore care ar fi mai frumos, și de cumva se va hotări — cea-ce nu va fi curind — acesta nu va fi decât în detrimentul fetelor, căci atunci multe vor ajunge etatea patriarhală în acesta calitate.

Bucle de păr lungi, dese și arginții totdeauna au fermecat privirea omenescă, decând sustă lumea și sunt inimi cari mai bat de iubire. Acest per lung intipuesce dulcerea grației femeesci, desimea lui — focul simtemintelor, splendorea — intăietatea cuceritoare. În cântarea cântărilor încă se dice: „Strălucitor 'fi-e perul ca a caprelor cari pase pre muntele Gilead.”

Pudărirea cu alb — ca pre-o frumșeta mai aparentă — au inventatu-o poporele păgâne pre cari acum le imiteză nu numai damele de clasa înaltă ci secul femeesc mai tot până la cei ce locuesc în hurubă țărănescă.

La Romani femea ca se cucerese pentru totdeauna afecțiunea soțului său, la culcare își lipsea pre față o turtă de pane ca cu acea să se netedască inretiturile de pre față, demineta se spăla cu lapte de măgar iar fața și-o colora cu albastru slab, dinții și curătea cu un medicament din chios numit mastix și cu un fel de pulvere; mai mare grijă înse punea pre păr pe care și-l colora cu

șofran. Soția lui Nero era însoțită în ori și ce călătorie de 300 măgari, ca laptele acelor să fie totdeauna gata spre spălare. Esces în colorarea feței fac femeile persiene numai se potă apărea că au o față reintimerită; spre a vivifica și aprinde și mai tare

O punte mobilă.

focul ochilor lor negrii, ele grămădeau pre marginea pleopelor colorii negre ca funinginea, mai multă grijă înse le da colorarea perului, căruia prin colorarea cu galbên îi dedeau o strălucire care bate în argințiu iar cu fluidul indigo îl făceau negru ca corbul.

Femea mulată (adecă născută din tată european și mamă neagră) din lamaica are păr creț — lănos crețil dela părinți, ea dovadă cumcă o parte constitutivă din sângele seu e de negru. Atari femei încă și dinaintea bărbaților lor se silesc ași ascunde perul cu un vël impletit în formă de tulpan și cu o pălărie de paie. Când mergeau de acasă îl ungeau, netedau sau lațeu selinduse ea se facă mai bătătoare la ochi încrețiturile aceluia, prin ce de comun îi da un astfel de esterior ea și când ar purta parocă. Dar perul acelor femei din lamaica cari sunt născute din sânge neamestecat european, e regulat și nu le acopere de tot capul ca prin acesta să se cumosească descendența lor mai înaltă.

În San-Louis încă și între bărbații negrii a intrat emulațiunea în tocirea perului: fiindcă cu pletele lor lănoase sau urit, le tund până în rădăcină și apoi se inpodobese cu o parocă blonda sau roșie pre care ș'o pun pre cap.

Folositoare moda pentru friseuri!

Anglesul și turcul consideră perul roșiu de-o frumseță admirabilă. Damele arabe în Africa nordică își colorează părul cu cinovru, în Spania tot acesta este colora dominantă; germanii, francesii și italienii încă o țin de colora antipatică. În secolul al XIV-lea a domniat colora de tot blondină, în al XV-lea cea bruneta, în al XVI-lea cea galbenă — blondina; în al XVII-lea cea neagră, în al XVIII-lea gustul a fost diferit, în al XIX-lea s'a redicat la putere cea galbenă, blondină și neagră.

Bărbații încă au mers departe în cultul perului, Carol al VII-lea imperatul Franciei lasă să se cheme înaintea sa frumseța frumsețelor Sorel Agnes — îi despletii perul roșu — argințiu — blondin în fața cavalerilor săi carora le schinteiau ochii de strălucirea acestei frumseți femeiești apoi a lăsat să se aducă o măsură de bani noi de aur ea se vadă ce va străluci mai frumos și fiindcă după judecata cavalerilor perul lui Sorel Agnes a strălucit mai frumos a versat înaintea ei grămada de bani. Perul acestei femei încă și acum e plătit cu aur. „Figaro” scrie că supraveghetoriul castelului din Loches a taiat buclele de păr de pre capul lui Sorel Agnes îngropate în cripta besericeii de acolo și lea dat ca suvenir unui pretin al ei. Buclele de per a acestei frumsețe din vécul al XV-lea au trecut din mână în mână și în urmă au ajuns în hotelul din Droust, unde în 1897 un admător de rarități a solvit 140 franci pentru el. Dône fire de păr de-ai Mariei Antoinette au fost cumperate la licitarea în Rouen din Martie 1896, cu 900 franci.

Tzen Mark, mintiul chinez, care a călătorit prin Europa astfel scrie: „Ômenii dela apus onorează perul blondin sau roșiu

al femeii, statură înaltă, forma plină a trupului și ochi albaștrii. Femeile și bărbații convin la tot parul ceace la dênșii nu e de loc scandalisător. Fetele tinere adeseori vorbesc cu mai mulți bărbați de-odată. Decumva fetelor le place orecare bărbat grăbesc a seirici că ore căsătorit e sau ba și numai în cazul din urmă fac cunoscința cu dênșul pentru că cu cel căsătorit nu au ce vorbi. Părinții fetelor chemă pre tineri la casele lor, permit fetelor să se preumbe cu aceia și se petrecă singuri.

În apus — astfel continuă dênșul — este acea datină că femeia joacă cu tinerul, își pune brațul pre umărul aceluia, iar bărbatul o îmbrătoșada apoi atata se invert la olaltă până ce femeia ameteșce, când apoi sprijininduo o duce la mama sa care recorinduo o deșteptă, dar îndată ce ș'a venit în ori, de nou îi concede ca se

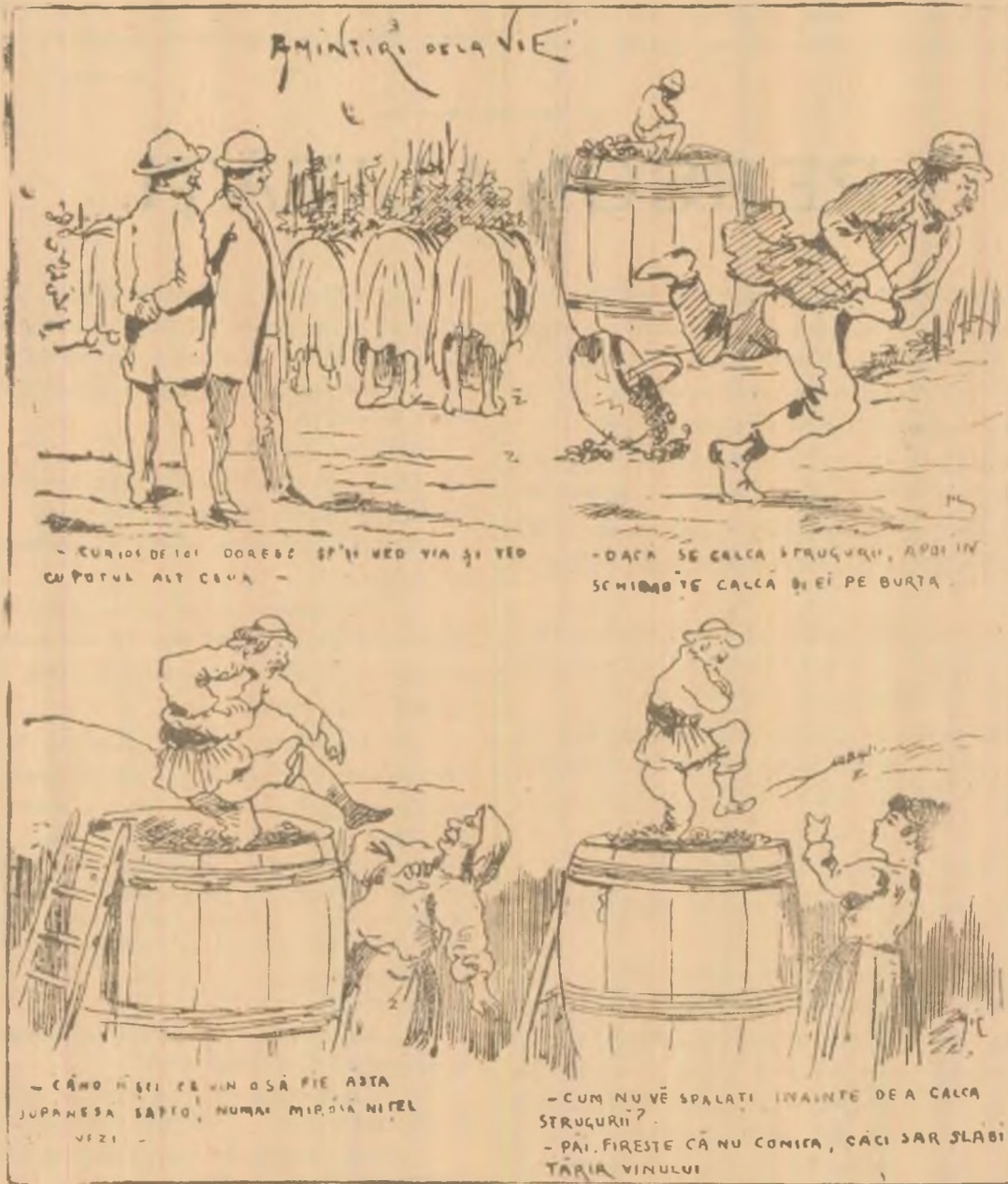
fie dusă în invirtirea nebună. Acesta le-o demanda religiuinea lor. Damele cari joacă portă dea dreapta vesment alb care pie lângă umeri e forte defectuos, bărbații se înbracă onest dar și la ei vestimentul deasupra e forte scurt cu deosibire dinaintea ceace nu e cuviincios. Așa-ți trebuie sêrmâne frace!

E drept că la indieni tote sunt mai lungi. Acolo tinerii nu fac cunoscința în baturii, fata nu joacă dar nici nu pote juca pentru că încă din fragedă copilărie îi schilavesc picioroale. La dênșii tata de familie îndeplinesce și cererea fetei, el merge la tatăl fetei și astfel dice: „Din genunchi împlorez ca se nu-mi desprețuesc prea umilita-mi — îndrăsneță rugare, ci invrednicește de ascultare neînsemnatele mele cuvinte și dă ficia ta fiului meu care e servul têu cel mai fidel ca astfel tinera păreche unită prin legătură de mătasă se trăiescă totdeuna în cea mai mare

fericire. Permite-mi ca se dorec tinerei părechii, care e unită prin iubire ideală, fericire stătornică și neclătită. În zilele plăcute de primăvera îți voi aduce și donul de nuntă și-ți voi da și o pareche de găste. Încă-odată te rog primește donul meu și invrednicește rugarea mea de strălucirea grațiosă și curată ca oglinda ochilor tei.”

După acestea tatăl miresei declară că se învoesce ca modesta și neînsemnata lui ficia se fie soția nobilului și bravului tiner și în redarea donului de nuntă încă nu va rămânea dator. De altcun femeile sunt frumose, au ochi negrii și deși au nas mic totuși fisionomia le e plăcută, numai acea e greșala că colora roșie o țin de respingătoare din care causă se colorează cu alb, ceace forte iute le încrețește pelea de pre față.

În Iapania fata care voeste a-se mărita pune deasupra portii o olă de flori dar golă, apoi pândește că cine va aduce în dênșu

La culesul de vii.

flori pre cari numai atunci le udă dacă respectivul ii place. Astfel tinerii se înțeleg foarte iute fără a vorbi mult. Fii nici unui neam din Europa nu sunt așa puțin alegători în câștigarea soțului de căsătorie ca Portugeșii. Ori unde se colonizează se căsătorește numai decât cu fete de colore roșie, galbenă, brunetă și neagră. În America de meșădi cu Indiani, în Asia orientală cu chinezi și japonezi în Asia de meșădi cu Maialac în Africa cu negrii.

În Guinea nouă la poporul Erima-tamol căsătoria se îndeplinește cu puține ceremonii. Fetele își aleg ele bărbații, la ce nimă nu are cuvânt. Amorisatii dupăce sau înțeles la oaltă numai-decât dispar în pădurea seculară unde-i aștepta palatul înfrunzită cu fructele sale: banan și cocus, sau se retrag în comuna vecină la orece amic făcându-i cunoscut cumcă ei sunt căsătoriți. Părinților le trimit donul de nuntă ceea-ce le servește spre mângăiere. Că ce se fie acela și cât se fie, e grija miresei că să-l numesca, mirele are numai să-l cumpere.

Atunci apoi sunt căsătoriți după lege. La acest popor nu sunt baluri și prin urmare mama nu are de-ase teme că doră ficea sa la orecare cuadril va vinde petrinjei sau de aceea ca orece curtisant o va scote din minte. Vestimente de mătasă jachete, bani de intrare la bal nu trebuie; fiecare fată își țiese din frunze de palm șurț frumos cu ciucuri.

În India orientală în munții Nilgherri, mirele în semn de supremație își pune mai întâi piciorul drept, după aceea cel stâng pre capul miresei dupăce a adus-o acasă, iar fata prin aceea devine soție că fêrbe apă.

Un soț de căsătorie e prețuit în 20—30 rupii (346.8—510, 2 fl.) mai mainte înse a fost mai mic prețul.

În china soția se prețuește în 400—1000 dolari, uneori înse și mai mult. Până când femeia nu a onorat pre soțul seu cu un prune (bărbat) e considerată numai ca servitoare.

Marga.

(Va urma.)

PERSONALITĂȚI.

(Urmare.)

Grădișteanu după salutările obicnuite pași acum înaintea soției sale — îmi dădu mâna — cu respect și sinceritate — apoi își ceru scusele că așa târziu își face destul datoriei de a mă visita — dar năcasurile cu cari se luptă un preot începător nu-i a conces până acum... apoi zimbându-mi își recomandă soția.

— Chiar bine... preuteasa care dorea demult se cunoscă pre soția d-tale se va bucura mult de acesta visita — dizeu eu.

Și în adevăr, abia sfêrsii și se deschise o ușă largă — de se isbi de părete, iar preuteasa mea, voioasă sosea dela răsboiu ea se-și îmbrățioșeză colegu.

Ôspele prim tăcea. Și nu eram în clar că cum se pôte aceasta. Ostenitu-s'a?!... Sfêrșituș-a vorbele?! Ori doră cea ce era mai posibil... Grădișteanu cu prezența sa... îl sdrobia?!

— Chiar conversam cu D-l... (Ôspele trêmura, gândea că vreau se îl descopër)... despre filosofii vechi. Ceteam din Evanghelie, și dênsul îmi spunea ce placere află în cetirea opurilor — vechilor filosofi.

Ôspele resuffă mai liber... vedea că nu îl tradez.

Grădișteanu consciu de sine, cu sânge rece și demnitate respunse vorbelor miele:

E un lucru desfătător a ceti opurile filosofilor vechi, — dar e sublim a urma pre filosoful filosofilor pre D-l Christos. Eu filosofie mai adencă, mai sublima, mai vrednică de om nu cunosc, ca cea exprimată în cuvintele scrise de s. Luca la c. 6. v. 37) „Nu judecați: și nu ve vor judeca pre voi, nu osîndiți și nu ve veți osîndi, iertați și se va ierta vouă.” (Er la c. 6. v. 31) Și de iubiți pe cei ce v iubesc pre voi ce dar este vouă... înse iubiți pre vrașmași voștri etc.

Ôspele meu vêdend espresia dulce a vorbelor lui Grădișteanu și înțelegend sensul cuvintelor scrise de s. Luca căpătă curaj.

— Și totuș d-ta nu poți dice că me iubesci pre mine. E-nunți un principiu, dar nu îl urmezi. Marți cât de neomenesce ni'ai tractat. Dușmanul cel mai rău de ți-aș fi fost — și trebuia se fii mai blând.

— D-le răspunse acum zimbând Grădișteanu. Eu pre d-ta te iubesc cu totă inima, în tocmai precum și D-đieu o poftesce... Urêsc înse în d-ta păcatul de a vorbi și de unul și de altul. Adă-ți numai bine aminte, ce-mi povesteai marți?... Și Grădișteanu zimbi cu milă.

Ôspele earăș ingalbeni.

Preuteasa tocmai aducea o ulciuța româneșca de vin, și invită pre Spectabila (ca se đicem la rëndul nostru și noi ca ospele) în ceaalaltă odaie ca să se facă comodă — invitând cu dragă inimă pre toți ospeții la cină — ojina ce va fi.

Eu veđind că rêmăneam singuri, umplui paharele și glumind mai mult decât serios mă adresei cătră amêndoi:

Bine, dacă e așa, ađi voiesc se fii judecător. Vê învoiți??...

— Grădișteanu se întorse blând spre ospe și dize: Eu n'am nemic în contră.

Ospele: Nici eu!

Bine, am đis. Se vedem dar ce te-a făcut pre d-ta d-le Grădișteanu se lași în drum pre d-l ospe.

Grădișteanu earăș zimbi cu bunătate — apoi primindu-me fix — dize:

— Ve cunosc numai de curund, totuși basat pre cunoscintele mele psihologice, cred tare că pot spune — (deși nu totul căci ar fi prea obositor) dar esențialul; fără ca sincera mea mărturisire se aibă ceva urmări.

Și Grădișteanu începu: Domnul ospe m'a ținut în mijlocul drumului pe frigul acesta o oră întreagă, cu preuteasa-mi cu tot. A avut un gust de vorbit așa de mare, încât nu se mai putea opri. Mi-a spus că popa eutare e dator cu 2000 fl. cari fac 4000, đi patru mi corone; că umblă în caleasă, care nu-i alui, că-i luată pe datorie; că își crește fetele așa ș-așa... și la sfêrșit va ajunge la dobă. Ei bine, mie îmi era frig pentru a asculta cum se trage în noroiu einstea și vrednicia unui om.

Ôspele căsca ochi mari — ea și când însuși s'ar mira de cea ce a spus.

Grădișteanu înse își pierdu rebdarea de a povesti totul ci vrênd se sfêrșacă mai curund dize:

— Apoi după ce mi-a spus o sumedenie de *personalități*... ba că cela i așa celalalt nici așa, ajunse cu vorba la...

Ospele ingalbeni. Abia acum își aduse aminte că đio-acea va fi ajuns cu vorba și la...

— La d-văstră! îmi dize Grădișteanu.

Orî cât voiam se îmi pastrez sângele rece, totuș sêmții că îmi ard obrazii.

— Se spun mai departe? întreba Grădișteanu pe ospe...

— Poți, dar eu nu știu se fi vorbit de fratele George.

Grădișteanu își încrunță sprânceană.

— Așa dar eu mintesc?!...

— Asta n'am đis'o gângăi ospele.

Era forte laconic ospele decând sosise Grădișteanu.

— Dar se înțelege de sine când vorbesci așa. Eu înse-ți voiu demunstra contrariul — spunendu-ți mai din cuvânt în cuvânt ce îmi spunea.

Mê întrebai: „Ca preot tiner pre la cine ți-ai făcut visitele“

Ți-am răspuns: „La toți afară de preotul George x.“

— O! acolo nai ce căuta. Are o nevastă cât o delmă și eu o gură ca o meliță; iar el popa — e sgăreit al focului... Un păhar de vin la masa lui nu gusti în veci.

Fără voie ochii-mi se ațintiră spre paharele golite.

Și pre cînda asta ar' mai fi mers vre un pătrar de oră — dar mi se urise de atâtea personalități, și i-am spus câteva cuvinte, cari de sigur până acum mărite încă vor fi sosit la cunoștința d-tale. Orî dora d-l ospe n'a avut încă timp??...

Am umplut paharele — și le-am golit;  r  spele  dicea me-reu: surid nd cum ar da din codiță un c teluș că ar vrea să se  nsinue la st p nu-so.) „N'oiu fi  dis chiar aș! ”

Și am conversat până t rziu sera fără a ne atinge de per-s na sau numele bun al cuiva. Dar apoi e drept că Bismark r -m nea înapoia noastra cale de o poștă — in politică; aș! chibsuim de minunat treburile Europei și viitorul nației romanescă — care de divul traian era adusă in Daciile Transcarpatine — ri-pense... și etc.

Eminescu era tr ntit de-o parte cu pesimismul lui. D- ieu a creat pre om spre fericire  dicea Grădișteanu. Alesandri — pe care chiar Eminescu din  nt mplare —  diceam noi — il c nt  „că-i vecinie tiner și ferice“... Alesandri  ic era radicat pre pie-destal.

Și nici-odată pot afirma că personalități n'a obvenit. Odată numai  spele — când era vorba de Coșbuc nu se potu răbda se nu  dic : Ce Coșbuc??!... ei că dora eu am cunoscut pe tată-so! Cine-i și el!?

Argument naționalo-românesc!... sciti d-votr !?

Când ne-am desp rtit Grădișteanu ținu un toast filosofic — pre care nu știu ce filosof  dicea el — că il mai rostise odată. Când s'a sf rșit acest toast,  spele promise că p n -i hău... ce-lor dela noua direcție (cea mai de frunte  nstitutie literară rom -nesc ) nu se va mai ocupa cu personalități.

Grădișteanu toasta:

„Conținutul vieții omenesc  e de un minut; viața e o luptă, „și tot odată un quartir călătorilor, cea ce după ea vine e uitarea. „Ce ne p te deci conduce pre noi prin viața mai sigur? — Una...: „filosofia creștină. Ce  nsemn z  a fi filosof?...  nsemneaz  acea „ca se ne ferim sufletul de rușine și de pagubă, se  vingem „și bucuria și durerea, nimic se nu concredem  nt mpl rii, nici „odată se nu recurgem la minciună și falsitate, cu faptele altora „se nu ne spargem capul, tote  nt mpl rile vieții nóstre se scim că „provin de acolo de unde provine și viața noastră, dela... Dumnezeu. „Și in sf rșit, se acceptăm cu inimă  muscit  m rtea. Eu poftesc „inse ca m rtea... ținta vieții, se vină c t mai t rziu și r dic „paharul in cinstea d-lui casei.“

Eram entuziasmată. O filosofie inse din toastul lui Grădișteanu n'o putea întielege chiar deplin  spele... adecă:

„Cu faptele altora se nu ne spargem capul!“...

Și donne mulți's in lume ca  spele.

George Simu.

DIN REPUBLICA PLANURILOR FRUMÓSE.

— Scene din viața Lungomanilor.

Intr'o dimineță bate cineva la ușa lui Cloroform. Acest di-stins Lungoman chiar se descleștase din brațele moi ale lui Mor-feu și  naitea oglindii se nisuia se ștergă numele acestui duct platonice.

— Intră! —  dise el fără să se gândescă că ușa era încuiată de frica creditorilor, pe cari de o vreme  ncoc  numai cu viitorul  i mai putea m ng ea și de c te-or  veniau numai at ta le putea promite, că in cur nd are se le promită din nou că-i va plăti peste c teva  ile.

— Bine, dar deschide odată! — strigă o voce din afară și niște punni începură a executa pe ușă un marș de răsboiu... bum darada, bum darada...

— Ah! tu ești Pițul ! răspunse Cloroform apropiindu-se de ușă. Marșul acela de răsboiu era prevorbirea veșnică alui Pițul . In odaie de c te-or  avea se spună ceva mai dihai, se punea la ferast  și bătea cu degetele marșul seu „autohton,“ in cafenea apuca lingurița și de multe-or  făcea se asude sermanii Lungomanii de t m , că n'o se aibă cu ce plăti paharul dacă din  nt mplare sermanul s'ar tređi din amort la sa seculară și ar protesta in contra „inspirațiilor musicale“ ale lui Pițul .

Cloroform deschisă ușa de jumătate și aruncă privirea prin crep tur  și ved nd că in adevăr Pițul  e  spele matinal — o deschisă d'a largul. Prin o ferest  opuse, s rele — care chiar se ivea de sub orizont —  și trimitea primele raze in lăcașul lui Cloroform.

— Bine ai venit pe aripele aurorei matinale, Pițul , tu fala Lun —, il  nt mpin , dar se opri de-odată in mijlocul salutului seu de bineventare. Pițul  era serios și profund, cum va fi fost p te Hamlet, când și-a  dis vestitul monolog „to be or not to be“...

— Măi, d m    corone împrumut!  i  dis  Pițul   tr nd in odaia și  nchid nd după sine ușa.

Cloroform il privi uimit.

— Cinc  corone? — Ei, dar de c nd te ocupi cu mitologia?

— Cu mi-to-lo-gia? — repeți Pițul  buimăcit.

— Firește, când  m ceri o sumă aș! — mitologică! Cinc  corone! Dar ai uitat p te, că ad  e 29, că ieri a fost 28, că... Cinc  corone! O  eilor, cari tronați colo in albastrul cerului...

— ...Azurii etc. o știu deja pe de rost! — il  nterupse Pițul  nerăbdător, așed ndu-se pe divan, după ce-și făcuse loc d nd jos niște bucovne vechi,  diare, o perie de dinți, o cravată ruptă, un papuc, o mică mașină de spirt și c teva buc tele de p ne.

— Cinc  corone! —  ncepu Cloroform din nou. — Dar omul lui D-deu, -d r' n'ai de g nd se mergi la expoziția dela Paris? Sau p te vrei se facă o călătoriĭ in jurul p m ntului?... Cinc  corone! Par'că aș! fi înrudit cu minele de aur dela Clondike! O,  eilor — și Cloroform își ridică m nile spre acea parte a odăii unde afară se întinde cerul și erumpend in tr'un r s diabolic.

Un pas prin munte.

— Ai sf rșit?  i  dise in urmă Pițul .

— Se reluăm dar  firul pertractărilor  nterupte —  i răspunse Cloroform domolindu-se.

Și pertractările începură, iar rezultatul lor final fu: 1 coronă.

— Chestia e dar  „simplificată“ dar pe de parte încă nu „resolvată,“ resuma Cloroform pledoriilor pro și contra acestui împrumut național — e simplificată redusă fiind la unitatea valutei nóstre, neresolvat  inse nefiind încă realizată existența pipăibilă a acestei unități  maginare. De unde se luăm ac st  coronă?

Amphii se adânciră în abizurile reflexiilor.

— De mi-ar da numai Costache cele 20 corone cu cari mi-e dator, dar nu vrea, cu toate că are bani. Numai ieri a primit un transport de 100 corone, dar de când nu mai aparține „Lungomaniului“ nici nu mai vrea să știe de datoria.

— Păresce-l!

— Ași! Dar știți că ar fi în stare să negheze, că mi-e dator și eu n'am cu ce dovedi contrariul.

— Ah! n'o poți dovedi! — duse Cloroform gânditor; apoi d'odată strigă vesel: — Heureka!

Pițula îl privi surprins...

— Ai găsit d'ora vre-o coroană?

— Nu una ci 20! Pe seră vei fi în posesiunea lor firește numai dacă îmi promiți pentru ostenețele mele un împrumut feribil de 2000 — îi răspunse Cloroform.

— Aici mi-e mâna.

— Bine, atunci pune-te la mesă și scrie.

— „Iubite Costache“ — îi dictă Cloroform după ce se așeză la masa de scris, dar Pițula se ridică mâniaș.

— Ce „iubite Costache?“ Vrei să-ți bați joc de mine?

Cloroform zîmbi.

— Pune-te numai la mesă și scrie, de vrei să ai cele 20 de corone.

Pițula se așeză iar Cloroform dicta din nou:

„Iubite Costache, aflându-mă de câteva zile sub ecuatorul lipsei, te rog să faci bine să-mi trimiți cele 40 de corone...“

— Numai 20! — îl coresă Pițula.

— Scrie ce-ți dictez! îi răspunse Cloroform. Așadar: „cele 40 de corone, cu cari îmi ești dator. Te salut etc...“ Ai sfârșit?

Cloroform cetii scrisoarea apoi o puse într'un plic și scrisă adresa.

— Și-acum hai să o ospedăm.

În colț de stradă întâlnește un hamal, care cunoscea de mult totți Lungomani, căci nu era nici unul care să nu-l fi trimis vreodată undeva.

Cloroform îi dădu scrisoarea și o ducă numai decât. Pițula par'că era în altă lume, așa era de buimăcit. Procedura întregă alui Cloroform pentru el era o taină cu 7 sigile! Se ceră 40 de corone, precum pretensiunea lui făcea numai 20, se-i scrie „iubite“ când așa se purta cu el. Și Cloroform era cam agitat. Reușiva ore sau nu?

În acest moment se reîntorsă hamalul și immanuă lui Cloroform o scrisoare. Cloroform i-o dădu lui Pițula.

— O sciam eu că așa va fi! duse Pițula după ce cetisă scrisoarea și în mania sa voia să sfărtece hârtia, dar Cloroform îl împedecă.

— Ce-ți scrie? duse el ilegmatic de spăturind scrisoarea...

„Domnule nu sciu de unde puiesti d-ta obraznicia de a mă provoca să-ți trimit 40 de corone când bine știți, că numai cu 20 îți sum dator și...“ dar Cloroform nu ceti mai departe ci pășind înaintea lui Pițula, se opri înaintea lui.

— Și-acum haid la Costache! De nu ne plătesce pe loc îl părăm! Cele 40 de corone au fost numai pretext! Voiam să-ți dau anză să-ți răspundă și prin urmare să avem în scris, că el îți e dator cu 20 corone! Înțelegeți acum?

— Tu tot cel vechiu ești! îi răspunse Pițula luându-l de braț. Apoi se adresă hamalului:

— Fi bun avisează-i pe Lungomani că pe 8 césuri se fie la „Cocoșul vântului.“

Ceealaltă zi dimineță Pițula se trezi cu o durere mare de cap. Se decise deci să meargă să-și iee o baie. Înainte de a se scula înse își examina casa... Din 20 corone mai avea tocmai 43 de bani... la vederea astui gol suspină una și-apoi se întorsă pe cea parte.

M. Aegea.

(Va urma.)

Pregătirea cașiiului de Stiria din lapte acru.

Noi suntem dedați a face cașiu și brânză numai din laptele cel gros, untos, al oilor, iar dacă nu avem oi nu mâncăm cașiu nici brânză de cumva nu o cumpărăm cu 36—40 cr. pondul, cum e și în asta vreme; dacă vom înse a mânca cașiu mai bun, la zile mari cumpărăm de cel bun helvețian cu câte 52 cr. și mai bine pondul, întru aceea înse noi nu punem nici un preț pe laptele acela, din care și noi am putea pregăti cașiu chiar așa de bun ca și cel de boltă. Acesta este laptele acru, (fără unt) care noi îl dăm de multe-ori țiganilor, ca un ce fără de preț.

Acum, când mijlocele de nutreământ sunt atât de scumpe, ar fi bine să ne ocupăm și noi mai cu de-adinsul de economia de casă, și anume din laptele cel mult acru se facem și noi cașiu ca al neamțului, apoi noi se-l mâncăm al nostru și el se-și caute norocul pe la alți nepricepuți cu cașiu lui de lapte acru. Am cugețat a fi de lipsă să descriem și noi (după d-l Kodermann din St.-Lndb.) modul cum se face cașiu de Stiria, precum urmează:

După ce s'a luat smântâna de pe laptele acru, acesta se pune în o căldare asupra focului, ce arde încet, până ce se întărește cașiu — numit brânză de vacă. — Îndată ce începe zerul a ferbe se ia căldarea dela foc și se tornă tot ce e în ea în un săculeț de pânză.

Acum se tescuesce zarul bine din săculeț. După ce s'a stors bine în tesc, se ia și se acată într'un cuier la aer, unde se ține 12 ore ca să se seurgă și mai bine zerul.

Brânza de vacă acum se scote din săculeț și într'un vas curat se sfarmă cu mâna pe cât se pote de mărunț și se frământă. Acesta se pune acum în o casă caldă hine, unde se stee 4—5 zile fără de a se mai mișca.

După acest timp, brânza care acum e mole și lipicioasă ca untul, iarăși se frământă bine sărându-se și punând — cui îi place — și puțină săcarea — chimin. — Acum se ia un ciubar provădit la fund cu mai multe găurele mici, acesta se acopere cu o pânză și se aședă în el, peste pânză brânza îndesându-se bine; se acopere cu o altă pânză, peste acesta vine un coperiș de scândură și pe acesta pietrii grele, ca să se apese.

Aceste ciubere cu cașiu se aședă în loc răcoros în vre-o cămară, unde se stee 5—6 zile. După aceea o restornă din ciubar așa ca se vină pe coperișul de scândură, cu care se aședă în loc răcoros, dar unde umblă aerul.

În 4—5 septemăni e dospit cașiu și se vinde la comercianți ori se folosește la casă. Câți cași de aceștia nu se pot face la o casă unde sunt numai 2—3 vaci cu lapte?

Economul.

PRIMA TIPOGRAFIA ROMÂNEASCĂ
IN
NORD-OSTUL TRANSILVANIEI.

Prin acesta fac cunoscut onoratului public, cumcă am înființat în Șoimuș (comitatul Bistrița-Năsăud) un stabiliment tipografic provădut cu cele mai bune mijloce tehnice, aranjat după stilul cel mai nou, cu literile cele mai moderne, unde se primesc spre esecutare :

Tipărituri de bancă,
BILETE DE VISITĂ

Cărți și broșuri.

Foi periodice,
Bilete de logodnă.

Invitări la nuntă,
ANUNȚURI,

Registre,
BILANȚURI.

Compturi,
PREȚURI-CURENTE

Cuverte.

Bilete de inmormântare,
CIRCULARE.

Cu cele mai moderate prețuri.

Tipografia BACIU, Șoimuș.

Comandele se esecută prompt și cu acuratețată.

Prețurile sunt foarte moderate.

Tipografia BACIU în Șoimuș
(Sajó-Solymos u. p. Nagy-Sajó).

La administrațiunea foiei
„Revista Ilustrată“
în Șoimuș, u. p. Nagy-Sajó
se află de vânzare :

Cum se fotografăm? — — — — —	cor. 1.—	Portretul metropolitului Șuluțiu pe	
Oglinda inimei poesii de G. Bugnariu — — — — —	— .50	carton de lucș — — — — —	cor. —.40
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția		Portretul lui George Barițiu pe car-	
de salon — — — — —	10.—	ton de lucș — — — — —	— .20
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția		Castelul Peleș tablou pe hârtie de lucș	— .30
porală — — — — —	5.—	Novele și schițe de I. P. Reteganul — — — — —	— .70
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 semes-			
trul I, elegant compactată — — — — —	3.—		

Toți acei. cari comandă **tôte opurile de mai sus de-odată**, capeta un scădemēt dela prețul indicat.

Administrațiunea.